

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 4/11/2025

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Son yıllarda Türkiye’de enflasyon ölçüm yöntemlerine ilişkin tartışmalar, resmî istatistiklerin toplumsal güvenilirliğini doğrudan etkileyecek düzeye ulaşmıştır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ile alternatif akademik çalışma grupları (örneğin ENAG) tarafından hesaplanan endeksler arasındaki fark, dönemsel olarak 2 ila 3 kat arasında seyretmektedir. Bu fark, kamuoyunda “gerçek enflasyon” tartışmalarını derinleştirdiği gibi, ücret artışları, yeniden değerlendirme oranları ve vergi politikalarının da fiilen farklı temellere dayanmasına neden olmaktadır.

Enflasyonun ölçümünde kullanılan madde sepeti, fiyat derleme noktaları, ağırlıklandırma yöntemleri ve kira kalemi hesaplama tekniği gibi unsurlar kamuoyu tarafından yeterince izlenebilir değildir. TÜİK’in kullandığı “örneklem noktaları” ve “ağırlık kod kitapçığı” kamuya açık değildir; bu durum bilimsel denetimi ve karşılaştırılabilirliği zorlaştırmaktadır.

Kira artışlarının yüksek seyrettiği son iki yılda, TÜİK’in “kontrat yenileme frekansı” ve “tavan/fiilî kira ayrımı” konusundaki yaklaşımı, endeksin genel düzeyine anlamlı etki etmektedir. Benzer şekilde, zincir marketlerin fiyat derleme ağırlığının artması, küçük esnaf ve pazar fiyatlarının yeterince temsil edilmediği iddialarını güçlendirmektedir.

Resmî istatistiklerin güvenilirliği yalnızca ekonomik teknik bir mesele değil, aynı zamanda kamu yönetiminde şeffaflık, hesap verebilirlik ve toplumsal güven meselesidir. TÜİK’in bağımsız denetim mekanizmalarına tabi tutulması ve metodolojik revizyonların kamuya açık biçimde yayımlanması hem kurumsal itibarın korunması hem de sosyal tarafların doğru bilgiye erişimi açısından zorunludur.

Bu bağlamda;

1. TÜFE sepetindeki madde gruplarının ağırlıkları ve fiyat derleme noktaları 2022–2025 yılları arasında nasıl değişmiştir? Bu değişiklikler il ve ilçe düzeyinde kamuya açık biçimde paylaşılacak mıdır?
2. Kira kalemi ölçümünde kullanılan yöntem nedir? “Kontrat yenileme frekansı” ve “tavan/fiilî kira” ayrımı hangi teknik formülasyonla dikkate alınmaktadır? 2023–2025 dönemi için bu yöntemin endeks üzerindeki etki analizleri yapılmış mıdır?
3. Fiyat derleme sürecinde zincir market, pazar ve küçük esnaf ağırlıkları nedir? Bu oranların belirlenmesinde kullanılan ağırlıklandırma kod kitapçığı ve revizyon tarihçesi kamuoyuna açıklanacak mıdır?
4. TÜFE verilerinin; yeniden değerlendirme oranı, asgari ücret artışı, emekli ve memur maaş artışlarında referans alınan teknik notları ve etki analizleri Bakanlık tarafından paylaşılacak mıdır?
5. TÜİK’in saha derleme ve hesaplama süreçleri için bağımsız dış denetim (uluslararası veya akademik) planlanmakta mıdır? Varsa takvimi, kapsamı ve yürütücü kurumları nelerdir?
6. Aynı dönem için ENAG ve benzeri alternatif endekslerle kalem bazlı sapma analizleri yapılmış mıdır? Bu sapmaları gidermek amacıyla TÜİK veya Bakanlık bünyesinde herhangi bir metodolojik revizyon veya eylem planı hazırlanmış mıdır?
7. TÜİK verilerinin şeffaflığına ilişkin olarak Eurostat, IMF veya OECD standartlarıyla uyum düzeyi ne kadardır? Son dış denetim raporları kamuya açıklanacak mıdır?